

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/478/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613204511
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5613204511.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovaným: 1/ K. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom vo C. XX a 2/ K. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom vo C. XX, v konaní o splnenie povinnosti zaplatiť sumu 5.171,63 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 5C/99/2013-117 zo dňa 03.07.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalovaným v rade 1/, 2/ náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol a žalovaným v 1/ a 2/ rade nepriznal náhradu trov konania. Predmetom konania bola žaloba, ktorou sa žalobca prostredníctvom právneho zástupcu domáhal voči žalovaným v 1/ a 2/ rade splnenia povinnosti zaplatiť sumu 5.171,63 eur, úrok z omeškania vo výške 187,36 eur a úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 3.259,05 eur od 24.10.2012 do zaplataenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, uzavretej medzi postupcom Všeobecná úverová banka a žalobcom postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovaným. Postupca a žalovaní v 1/ a 2/ rade uzatvorili dňa 06.06.2007 zmluvu č. 1908417556, na základe ktorej poskytla VÚB, a. s. žalovaným v 1/ a 2/ rade peňažné prostriedky. Žalovaní v 1/ a 2/ rade neplnili v stanovených termínoch splátky, čím porušili svoju zmluvnú povinnosť. Z uvedeného dôvodu postupca odstúpil od zmluvy a vyzval žalovaných na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predstavovala sumu 5.221,63 eur, ktorá pozostávala z istiny 3.309,05 eur, riadneho úroku 1.399,28 eur, úroku z omeškania vo výške 423,81 eur a ostatného príslušenstva a poplatkov 89,49 eur. Žalobca si uplatňuje zákonný úrok z omeškania počnúc dňom 07.03.2012, t. j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky. Žalovaní ku dňu vypracovania žaloby uhradili sumy po 10,- eur, a to dňa 24.04.2012, 24.05.2012, 24.07.2012, 25.09.2012 a 23.10.2012. Na základe uvedených platieb žalobca vyčíslil úrok z omeškania v celkovej výške 187,36 eur.

Okresný súd o nároku žalobcu rozhodoval podľa § 37 ods. 1, § 51 ods. 1, 2, 3, § 54 ods. 1, 2, § 101 ods. 1, § 103 O. s. p., podľa § 23a ods. 1, 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 30.06.2007 a podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení účinnom od 01.05.2014.

V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými ustanoveniami zákona okresný súd zamietol žalobu. Dôvodil, že nebolo sporné medzi účastníkmi konania, že pôvodný veriteľ VÚB, a. s. a žalovaní uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej pôvodný veriteľ poskytol žalovaným peňažné prostriedky vo výške 4.248,82 eur, ktoré sa žalovaní zaviazali splácať v mesačných splátkach vo výške 96,46 eur, v počte splátok 60. Rovnako nebolo sporné medzi účastníkmi konania, že žalovaní si neplnili riadne a včas svoje zmluvné povinnosti, v dôsledku čoho pôvodný veriteľ zosplatnil úver a domáhal sa zaplata celého úveru naraz pred dohodnutým dátumom splatnosti. Aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu mal okresný súd preukázanú na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi pôvodným veriteľom spoločnosťou VÚB, a.s. a žalobcom.

Okresný súd mal preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými bola uzavretá zmluva, ktorú je potrebné podriaďiť pod režim ustanovení zákona č. 634/1992 Z. z. o ochrane spotrebiteľa platného v čase uzavretia úverovej zmluvy (§ 23a ods. 1, 2), v zmysle ktorého sú spotrebiteľskými zmluvami zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvní. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa ust. § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka. V dôsledku zmeny právnej úpravy (novelizácie zákona č. 250/2007 Z. z.) účinnej od 01.05.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (vrátane súdu) je povinný prihliadnuť na premlčanie aj vtedy, ak sa spotrebiteľ, t. j. v prejednávanej veci žalovaní, premlčania nedovoľujú. Podľa okresného súdu nebolo sporné medzi účastníkmi konania, že si pôvodný veriteľ a žalovaní dohodli plnenie v splátkach s tým, že veriteľ je oprávnený žiadať o zaplata celú pohľadávku pre nesplnenie niektorej splátky. V zmysle ust. § 103 Občianskeho zákonníka pre každú zo splátok plynie samostatne premlčacia doba a v prípade, ak sa pre nesplnenie niektorej splátky stane zročným celý dlh, plynie premlčacia doba (ohľadom zvyšku dlhu) odo dňa splatnosti nesplnenej splátky. Ak nesplní dlžník u takto dohodnutých splátok niektorú z nich, teda sa stane splatným celý zostávajúci dlh, začne plynúť premlčacia doba pre právo na zaplata celého zostávajúceho dlhu odo dňa, kedy sa stala splatnou celá nesplnená čiastka (§ 103 veta druhá Občianskeho zákonníka).

V konkrétnej veci okresný súd konštatoval, že je žiaduce zdôrazniť, že si žalobca nesplnil svoju povinnosť a neoznámil súdu, pre ktorú konkrétnu splátku došlo k uplatneniu práva pôvodného veriteľa (VÚB, a. s.) na zaplata celého dlhu naraz. Tvrdenie žalobcu, že splatnosť úveru bola pôvodným veriteľom (pre riadne neplnenie zmluvných povinností žalovanými) vyhlásená dňa 14.05.2009, nebolo žalobcom spoľahlivo preukázané. Hoci uvedená skutočnosť nebola medzi účastníkmi konania sporná, okresný súd mal o tejto skutočnosti dôvodné a závažné pochybnosti (ust. § 153 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku), a to z dôvodov nižšie uvedených. Dátum (dobu) splatnosti pohľadávky a s tým súvisiaci dátum začatia plynutia premlčacej doby v konkrétnej veci je možné stanoviť na základe iných skutočností, vyplývajúcich zo spisového materiálu. Nezanedbateľnú výpovednú hodnotu má predovšetkým údaj o počte dní omeškania, nachádzajúci sa v prílohe č. 1 zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 08.12.2011. Počet dní omeškania so zaplatením postúpenej pohľadávky ku dňu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok je 1165 dní, čo je viac ako 3 roky. Napokon samotné premlčanie uplatnenej pohľadávky vyplýva aj z listiny označenej ako dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, v zmysle ktorého osoby uvedené v bode 1.2 a, alebo v bode 1.3 vyhlasujú, že majú vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch (bod 3 dohody). Ak by pohľadávka premlčaná nebola, žalobca by nepripravoval listinu obsahujúcu uznanie záväzku, v ktorej je vopred pripravený text o tom, že dlh, ktorý je predmetom uznania, je premlčaný. Uvedené podľa okresného súdu znamená, že v čase podpísania predmetnej listiny dňa 08.03.2012 bola pohľadávka žalobcu premlčaná. Premlčacia lehota dlhu začala plynúť najneskôr v roku 2008 a pri všeobecnej 3-ročnej premlčacej dobe uplynula najneskôr v roku 2011. Z údaju o počte dní omeškania 1165 dní (ku dňu 08.12.2011) je zrejmé, že k omeškaniu žalovaných ako dlžníkov zaplatiť veriteľovi nemohlo dôjsť neskôr ako v roku 2008. Tomuto záveru korešponduje podľa okresného súdu aj tvrdenie samotnej žalujúcej strany, že splátka zo dňa 06.09.2008 a všetky nasledujúce splátky zostali neuhradené, ako aj listinný dôkaz (na č. I. 37 spisu), ktorým pôvodný veriteľ dňa 18.11.2008 zaslal žalovaným upomienku a konštatuje v nej neuhradenie záväzkov z ich strany zo zmluvy o úvere. V zmysle vyššie uvedeného okresný súd konštatoval, že je preto premlčaná uplatnená pohľadávka 5.171,63 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnený nárok je plnením zo spotrebiteľskej zmluvy (konkrétne zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v ktorej jedným zo zmluvných strán je spotrebiteľ), premlčuje sa nárok na peňažné plnenie (z uvedeného zmluvného vzťahu) v 3-ročnej premlčacej dobe v zmysle ust. § 101 Občianskeho zákonníka. V tejto

súvislosti okresný súd dal do pozornosti ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka je preto podľa okresného súdu potrebné považovať za „všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ“. Citované ustanovenie preto ukladá orgánu aplikujúcemu právo použiť v prospech spotrebiteľa všetky ustanovenia, ktoré sú pre spotrebiteľa ako slabšiu zmluvnú stranu priaznivejšie. Preto okresný súd pri skúmaní otázky premlčania aplikoval občianskoprávnu úpravu ohľadom dĺžky premlčacej doby, ktorá je priaznivejšia pre žalovaných ako spotrebiteľov. Podľa okresného súdu nič na tom nemení skutočnosť, že samotný zmluvný vzťah založený medzi pôvodným veriteľom a žalovanými je tzv. absolútnym obchodno-závazkovým vzťahom, ktorý sa riadi režimom Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu zmluvných strán. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným zmluvným typom, ale ide o osobitný druh zmluvy, ktorý môže byť prítomný tak v občianskoprávných, ako aj v obchodnoprávných vzťahoch. Nemožno opomenúť ani ust.

§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Preto ani uzavretie absolútného obchodno-závazkového vzťahu, ktorý je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou, sa podľa okresného súdu nemôže odchyliť od občianskoprávnej úpravy v otázke premlčania, ktorá je na prospech spotrebiteľa ako žalovaných na rozdiel od právnej úpravy premlčania v Obchodnom zákonníku. Spotrebiteľ si nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie, preto je v legitímnom očakávaní použitia pre neho priaznivejšej právnej úpravy. Aplikáciu občianskoprávnej úpravy v otázke premlčania v spotrebiteľských zmluvách potvrdila rozhodovacia prax súdov (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.01.2011, sp. zn. 5 MCdo/20/2009, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 23.11.2011, sp. zn. 17 Co/167/2011, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.06.2013, sp. zn. 6Co/218/2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/26/2012 a 6Co/81/2012, uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 19.06.2013, sp. zn. I. ÚS 402/2013). V súvislosti s uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 27.03.2013, sp. zn. 6 MCdo/4/2012 okresný súd uvádza, že Najvyšší súd SR v posudzovanej kauze nevysslovil právny názor, že na premlčanie nárokov vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv sa nepoužije úprava priaznivejšia pre spotrebiteľa napr. občianskoprávna v zmysle ust. § 52 ods. 2 a § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa okresného súdu premlčacia doba uvedeného peňažného plnenia (5.171,63 eur) uplynula najneskôr dňa 31.12.2011. Žaloba bola doručená súdu dňa 22.04.2013, t. j. po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby. Z dôvodu premlčania uplatneného nároku bola žaloba zamietnutá.

Pre posúdenie, či ust. § 5b zákona č. 250/2007 z. z., účinné od 01.05.2014, je možné aplikovať aj na konania začaté na súde pred jeho účinnosťou, je podľa okresného súdu rozhodujúce, či konkrétne ustanovenie má (aj) procesný charakter. Hoci samotné premlčanie má nepochybne hmotnoprávny charakter, procesná povaha citovaného ustanovenia § 5b vyplýva z jeho samotného znenia. Na jeho základe sa súdu (ktorý je možné považovať za orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľských zmlúv) ukladá povinnosť v súdnom konaní z úradnej povinnosti prihliadať na premlčanie v spotrebiteľských veciach, aj keď sa ho spotrebiteľ nedovolá, teda ide o konkrétny procesný postup súdu v konaní, čo nasvedčuje procesnoprávnemu charakteru ustanovenia. Keďže ide o procesné ustanovenie, v prípade absencie prechodného ustanovenia platí, že súd postupuje podľa právneho stavu, účinného v čase rozhodovania súdu. Časová pôsobnosť noriem civilného procesného práva je vybudovaná na zásade, že procesné normy nadobúdajú túto pôsobnosť dňom svojej účinnosti. Problematiku začatých a neskončených konaní, ako aj účinky vykonaných procesných úkonov riešia prechodné ustanovenia. Platí základné pravidlo, podľa ktorého ak zákon neustanoví inak, platí nový zákon aj v konaniach, ktoré boli začaté pred jeho účinnosťou. Právne účinky už urobených procesných úkonov zostávajú zachované (Mazák J. Základy občianskeho procesného práva. 2. vydanie. Bratislava: IURA EDITION, 2004, s.24). Preto ak v čase rozhodovania súdu vo veci je účinné ustanovenie § 5b citovaného zákona, súd je povinný ho aplikovať, i keď sa súdne konanie začalo skôr, t. j. pred účinnosťou zákona. O ust. § 5b citovaného zákona boli účastníci konania poučení v predvolaní na súdne pojednávanie.

V súvislosti s uzavretou dohodou o splátkovom kalendári a uznaní záväzku bolo podľa okresného súdu potrebné vysporiadať sa so skutočnosťou, či zo strany žalovaného v 1/ rade došlo k platnému uznaniu dlhu v zmysle ust. § 558 Občianskeho zákonníka (uvedenú otázku nebolo potrebné skúmať vo vzťahu k žalovanej v 2/ rade, keďže táto nepodpísala uvedenú dohodu). Predmetná dohoda bola uzatvorená dňa 08.03.2012. Okresný súd zamerl pozornosť na zistenie, či dlžník, t. j. žalovaný (v 1/ rade) mal pri všetkých okolnostiach vôľu uznať záväzok alebo či podpísaním uvedenej listiny neprejavil svoju inú vôľu. Okresný súd zdôrazňuje, že podpis žalovaného je umiestnený na listine, ktorá má podobu

formulára (ktorej text bol vopred pripravený), samotná listina bola označená ako dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku. Už samotné označenie môže u žalovaného v 1/ rade, ktorý navyše vystupuje v postavení spotrebiteľa, vzbudiť dojem, že predmetnou listinou sa sleduje splnenie dlhu prostredníctvom splátok, ktoré ho môže priviesť k rozhodnutiu uzavrieť dohodu o splátkovom kalendári. Napokon, ako vyplýva z výpovede samotného žalovaného v 1/ rade, kontaktoval ho p. Tabak a tento mu sám vysvetlil, že si uvedomuje jeho ťaživú situáciu, keďže poberá sociálnu dávku, a preto mu chce umožniť splácať dlh v splátkach. Samotný žalovaný potvrdil, že sa dohodli na úhrade splátok vo výške 10,- eur, čomu napokon nasvedčuje aj tvrdenie žalobcu v žalobe, že žalovaní uhrádzali v roku 2012 čiastočne dlh viackrát po 10,- eur. Nemožno prehliadnuť ani okolnosti, za ktorých došlo k podpísaniu predmetnej listiny. Z výpovede žalovaného v 1/ rade vyplynulo, že predmetná listina sa podpisovala na parkovisku, narýchlo, keďže poverený zamestnanec žalobcu, ktorý kontaktoval žalovaného, sa ponáhlal na ďalšie stretnutie. Je logické, že žalovaný v 1/ rade pri dosiahnutom základnom vzdelaní nerozumie inštitútu uznania dlhu, a preto mu nemohol náležite rozumieť ani v čase podpísania listiny. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že žalovaný neprejavil vôľu uznať predmetný záväzok, ale podpisom predmetnej listiny sledoval len povolenie splátok. Pre platnosť právneho úkonu sa vyžaduje, aby bola daná skutočná vôľa konajúceho uskutočniť právny úkon. Z vykonaného dokazovania mal okresný súd preukázané, že medzi vôľou prejavenu žalovaným podpísaním predmetnej listiny (v časti uznania záväzku) a jeho skutočnou vôľou nie je zhoda. Vzhľadom na neexistenciu vôle na strane žalovaného uznať záväzok nemožno považovať uznanie záväzku za platné. Vzhľadom na to, že nedošlo k platnému uznaniu záväzku zo strany žalovaného v 1/ rade, nemohlo dôjsť ani k predĺženiu premĺčacej doby na 10 rokov v zmysle ust. § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p. Žalovaným v 1/ a 2/ rade, ktorí boli v konaní úspešní v celom rozsahu, vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalobcovi, v konaní neúspešnému. Žalovaní v 1/ a 2/ rade si neuplatnili náhradu trov konania, z tohto dôvodu súd im náhradu trov konania nepriznal.

Proti uvedenému rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a z nedostatočne zisteného skutkového stavu. Poukázal na to, že so zamietnutím žaloby nesúhlasí, keďže aplikáciou § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa dochádza k značnému narušeniu princípov právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 1 ods. 2 Ústavy SR, k porušeniu zákazu diskriminácie podľa čl. 12 ods. 1, 2 Ústavy SR a čl. 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu ochrany pred svojvoľným zásahom štátnej moci, zakotvenej v čl. 13 ods. 4 Ústavy SR, ako aj k narušeniu práva na majetok a ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR. Zároveň poukázal na to, že účelom § 5b vyššie citovaného zákona bolo prikázanie orgánom rozhodujúcim o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy ex offio prihliadať na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premĺčania, avšak aplikáciou tohto ustanovenia na prebiehajúce súdne konania bez ohľadu na to, že za akého právneho stavu došlo k nadobudnutiu pohľadávok veriteľom a za akého právneho stavu došlo k podaniu návrhu na začatie konania, došlo k zotretiu princípu právnej istoty ako jedného zo znakov právneho štátu, ktorého súčasťou je aj požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci a závažnému zásahu do majetkových práv veriteľa. Ďalej namietal, že žalobca podpisom dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznanie záväzku naplnil ust. § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka, čím došlo k prerušeniu plynutia doby a k plynutiu novej 10-ročnej premĺčacej doby. Pričom k tomu, aby nastali uvedené účinky, zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premĺčaní dlhu. Tým, že podpísal túto dohodu, prejavil vôľu záväzok splniť, čo je zároveň aj v jeho záujme, pretože po jeho splatení nebude figurovať v databázach neplatičov, čím sa mu môže v budúcnosti zlepšiť jeho postavenie pri žiadosti o úver. Namietal tiež, že došlo k popretiu zásady rovnosti, pričom konanie žalovaného nemožno považovať za morálne a čestné, a preto mu nemožno poskytnúť ochranu zo strany súdu. Zdôraznil, že v danom prípade je nutná aplikácia ustanovení Obchodného zákonníka, keďže ide o zmluvu o úvere, a teda absolútny obchodno-záväzkový vzťah, vrátane ustanovení, týkajúcich sa premĺčania. Poukázal tiež na to, že splatnosť úveru bola pôvodným veriteľom vyhlásená dňa 14.05.2009, pričom nebola žalobcom spoľahlivo preukázaná, hoci nebola medzi účastníkmi sporná a súd má o nej dôvodné pochybnosti, preto mohol žalobcovi priznať sumu neuhradených splátok v rámci 4-ročnej premĺčacej doby podľa Obchodného zákonníka. Navrhol zrušiť rozsudok okresného súdu a vrátiť vec prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie, resp. zmeniť rozsudok okresného súdu tak, že vyhovie návrhu žalobcu.

Žalovaní v 1/ a 2/ rade sa k odvolaniu písomne nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. rozsudok okresného súdu potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku prvostupňového súdu v zmysle ust. § 219 ods. 2 O. s. p., a preto nie je žiaduce, aby opakovane vecne správne závery okresného súdu.

Odvolanie žalobcu obsahuje v zásade tri odvolacie námietky. Žalobca nesúhlasí s aplikáciou ust. § 101 Občianskeho zákonníka na danú vec, majúca za to, že na súdenú vec bolo potrebné aplikovať 4-ročnú premlčaciu dobu upravenú v ust. § 397 Obchodného zákonníka. Žalobca sa ďalej nestotožňuje s aplikáciou § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa v stave účinnom od 01.05.2014, majúca za to, že aplikácia tohto ustanovenia neprichádza v súdnej veci do úvahy. Okrem toho namietal nesprávne posúdenie dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznanie záväzku.

Odvolacie námietky nie sú dôvodné.

Okresný súd postupoval správne, keď na danú vec aplikoval ust. § 101 Občianskeho zákonníka o premlčaní.

Nepopierajúc povahu úverovej zmluvy ako absolútneho obchodu, na otázku premlčania je potrebné vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. Takéto pravidlo je ustálené v aplikačnej praxi súdov, ktoré riešenie odobril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení pod sp. zn. I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19. júna 2013, v ktorom skonštatoval, že prednostným uplatnením Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený v Obchodnom zákonníku nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa.

Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z. z. definitívne normatívne vyriešila (doplnením ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka), že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z autentického výkladu zákonodarcu vyplýva, že Občiansky zákonník bude použitý, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, otázky úpravy ručenia zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne, aj keby sa na právny režim mala použiť právna úprava Obchodného zákonníka. Hoci účinnosť tohto ustanovenia bola posunutá až na 1. apríl 2015, predmetné ustanovenie poníma výkladový status a jeho cieľom je iba *expressis verbis* vyjadriť aj doposiaľ platné pravidlo prednostného použitia režimu Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské záväzky.

Odvolací súd sa rovnako stotožňuje aj s aplikáciou ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. účinného od 01.05.2014 na súdenú vec. Citované ustanovenie zakotvilo povinnosť súdu v každom konaní preskúmať, či nárok uplatňovaný proti spotrebiteľovi nie je premlčaný, resp. či nie je daná iná zákonná prekážka, ktorá by neumožňovala nárok po práve priznať. Niet pochyb, že citované ustanovenie má procesnoprávny charakter. Ust. § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa bolo zavedené zákonom č. 102/2014 Z. z. a keďže neobsahuje osobitné prechodné ustanovenie, ktoré by účinky posúvalo na veci rozhodované po účinnosti predmetnej právnej úpravy, je potrebné ho aplikovať na všetky súdené veci v čase rozhodovania. Ide o tzv. režim okamžitej aplikability, ktorý sa uplatňuje pri procesných predpisoch.

V danom prípade neobstojí ani námietka žalobcu ohľadne zohľadnenia 4-ročnej premlčacej doby podľa Obchodného zákonníka v súvislosti s jeho tvrdením, že o momente ukončenia zmluvy, a teda aj o splatnosti úveru mal okresný súd pochybnosti, hoci táto skutočnosť medzi účastníkmi konania sporná nebola, keďže sám žalobca v podaní zo dňa 19.08.2013 na výzvu súdu uviedol, že predčasná splatnosť nastala dňa 14.05.2009, a to v zmysle čl. VI. bodu 1 písm. a) VOP. Pokiaľ ide o túto námietku žalobcu vyslovenú v odvolaní, túto pokladá odvolací súd za nedôvodnú jednak z toho dôvodu, že túto skutočnosť tvrdí prvýkrát až v odvolacom konaní a jednak nenavrhol vykonať dokazovanie ohľadne preukázania týchto skutočností. Skutočnosti, z ktorých vychádzal prvostupňový súd pri posúdení otázky premlčania, sú pre začiatok plynutia premlčacej lehoty dostatočne ozrejmené, a to aj v kontexte skutočnosti, ktorá ani medzi účastníkmi sporná nebola.

Pokiaľ sa jedná o dohodu o splátkovom kalendári a uznanie záväzku, odvolací súd konštatuje, že súdna prax vychádza zo stanoviska, že dohoda o splátkach je typickým formulárovým riešením stavu, keď sa na podpis spotrebiteľovi predkladá zdanlivo výhodný formulár s podsunutou rozhodcovskou klauzulou. Aj v danom prípade prvostupňový súd správne vyhodnotil dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku za formulárový dokument, ktorý má pôsobiť ako ústupok pre žalobcu vo forme povolenia splátok dlhu, avšak jeho cieľom je dosiahnutie uznania záväzku a tým predĺženie premlčacej lehoty na uplatnenie nároku, ako aj dosiahnutie súhlasu s rozhodcovskou doložkou. Na základe prípadov z praxe možno konštatovať, že ak dlžník podpisuje takúto dohodu, nerobí to z dôvodu, aby uznal svoj záväzok, ale aby dosiahol splátky svojho dlhu. Uznanie záväzku je cieľ, sledovaný predovšetkým veriteľom a nie dlžníkom a keďže ide o predformulované tlačivo, dlžník pri uzatváraní dohody o splátkach nemôže jeho obsah ovplyvniť. V súdnej praxi sa takáto dohoda pokladá za takú, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi. Preto závery prvostupňového súdu ohľadne vyhodnotenia tejto dohody sú vecne správne, keď táto dohoda je v rozpore s § 3, § 37 a § 39 Občianskeho zákonníka.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil, vrátane výroku o trovách konania, ktorý taktiež vykazuje vecnú správnosť.

Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ust. § 224 ods. 1 s poukazom na ust. § 142 ods. 1 O. s. p. Žalovaní boli v konaní úspešní, trovy konania si však neuplatnili a z obsahu spisu im trovy odvolacieho konania nevyplývajú, preto im ich odvolací súd nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.